

67 . Ilișua | Comuna: Uriu | Județ: Bistrița-Năsăud | Punct: Castrul roman | Anul: 1994

Anul: 1994

Cod RAN: 35303.02

Perioade: Antichitate

Epoci: Epoca romană timpurie

Tipuri sit: structură de cult/religioasă

Categorii sit: Apărare (construcții defensive)

Autori: Corneliu Gaiu, Dumitru Protase

Instituții: Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca

Săpăturile arheologice de la Ilișua

Raport

S-a continuat investigarea spațiului acoperit de barăcile soldaților în praetentura sinistra și - printr-o secțiune - s-a controlat situația din latius praetorii sinistrum, între zidul de incintă și edificiul dezvelit în stânga clădirii comandamentului (principia). În acest din urmă loc, prezența unei dăre de arsură cu mult grâu carbonizat, marcând nivelul de călcare corespunzător construcției de zid, ne îngăduie să considerăm respectiva construcție drept un horreum. Între acest hambar și incintă nu s-a mai ridicat nici o clădire de piatră, dar arsura puternică presupune o construcție de lemn incendiată, care nu a mai putut fi urmărită în detaliu.

După ce în anii trecuți au fost identificați și în parte dezvelite mai multe barăci din praetentura dextra, în acest an s-a cercetat una din barăcile aflate în praetentura sinistra. Între via principalis și baracă s-a lăsat un spațiu larg, fără construcții, acoperit cu un strat de balast și lespezi de piatră. Acesta acoperă nivelul corespunzător castrului mic de pământ, a cărui latură nordică a fost destul de precis fixată în cursul cercetărilor anterioare.

Baraca a cunoscut trei faze în existența sa. Construită în timpul castrului mic de pământ, ea a avut o durată scurtă, care, după cum indică materialul arheologic, se limitează la perioada Traian-Hadrian. Urmează a doua fază, când baraca este refăcută pe un alt ax și cu o adâncime mult mai mare, decât a primei construcții. Dacă în faza inițială baraca avea numai un șir de contubernia cu lărgimea de 3 m - în fața cărora se afla un mic vestibul cu deschiderea de 1,35 m. - în faza a doua ea cuprindea două rânduri de contubernia, largi de 4,5 m., respectiv 3,8 m., în fața lor găsindu-se un culoar de 1,7 m. lărgime.

În interiorul barăcii nu s-au găsit amenajări deosebite, cu excepția unor cuptoare de foc, făcute din bolovani de râu sau din cărămizi, identificate în câteva contubernia. De la instalațiile de încălzire provine stratul de cenușă, gros de 15-20 cm., care s-a descoperit în toate încăperile de pe latura din spate a clădirii. Acest nivel de locuire și această fază a barăcii sfârșește printr-un puternic incendiu, marcat de stratul cu arsură intensă și pământ ars până a cărămizificare. Baraca este refăcută pe același loc și această a treia fază durează până la părăsirea castrului.

În toate fazele, la fel ca în praetentura dextra, baraca era o construcție din lemn, fără fundație de piatră. Traseul șanțurilor, în care se află temelia de bârne, arată foarte clar planul întregii construcții.

Materialul arheologic, fără a fi prea abundent, constă din ceramică, materiale de construcție, piese de echipament militar, diverse ustensile, monede, fibule etc.

În ceea ce privește ceramica, distingem ceramica romană de producție locală și ceramica dacică, modelată cu mâna (oale fără toartă, cești tipice), la care se adaugă ceramica fină de import.

Tot în categoria produselor de import intră, firește, și vasele de sticlă, ale căror fragmente din diferite exemplare s-au găsit în interiorul barăcii.

Din inventarul metalic amintim mai multe vârfuri de hasta și de pilum, pandantive, aplici, o toartă de caserolă și numeroase piroane și cuie de fier, folosite la construcția barăcii. Inscripții nu s-au descoperit.

Monedele găsite în acest an - încă necurățate și nedeterminate piesă cu piesă - sunt în număr de 48 și ele se eșalonează de la Traian până la Filip Arabul. Se confirmă din nou că seria emisiunilor monetare din acest castru nu depășește anul 248-249, fapt care corespunde situației constatate și în alte castre de pe frontiere de nord a Daciei romane.

Informații suplimentare online

[Raportul 80 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
